

İSTİKBAL
GÖKLERDEDİR!

i t h a k i

Ray Bradbury

Fantazi, korku ve bilimkurgu edebiyatına damga vuran yazarlardan biri olan Ray Bradbury, 1920'de doğdu. Uzun yaşamına *Fahrenheit 451* gibi bir distopyanın yanında sayısız öykü sığdırdı. Tüm hayatını kitaplara ve yazmaya adanmış Amerikalı yazar, 5 Haziran 2012'de öldüğünde, arkasında *Mars Yıllıkları*, *Resimli Adam* ve *Sonbahar Ülkesi* gibi başucu kitabı olmaya aday birçok unutulmaz eser bıraktı. Stephen King ve Neil Gaiman gibi ustalar ondan ilham aldı. Uygarlığa yön veren toplumsal meseleler ile modern insanın bireysel sorunlarını bir arada işleyebilmesi ve insanın ruhunu donduran öyküleri eşsiz bir sıcaklıkla kaleme alması, Bradbury'nin en önemli özelliği oldu.

Resimli Adam

Ray Bradbury

Özgün Adı

The Illustrated Man

İthaki Yayınları - 1270

Bilimkurgu Klasikleri - 27

Yayın Koordinatörü: Tuğçe Nida Sevin

Dizi Editörü: Alican Saygı Ortanca

Yayına Hazırlayan: Yankı Enki

Düzeltili: Selis Yıldız Şen

Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut

Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç

Kapak Uygulama: Hamdi Akçay

Grafik Uygulama: Pınar Demirhan, B. Elif Balkın

1. Baskı, Ekim 2017, İstanbul

ISBN: 978-605-375-724-5

Sertifika No: 25001

Türkçe Çeviri © İlker Sönmez, 2012

Ray Bradbury © 1951, Yeni Edisyon © 1979

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2017

Bu eserin tüm hakları AnatoliaTif Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Don Congdon Associates, Inc., Author's Agents ile yapılan anlaşmaya göre alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Caferağa Mah. Neşe Sokak, 1907 Apt. No:31 Moda - Kadıköy/İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 29652

B İ L İ M K U R G U K L A S İ K L E R İ

RAY BRADBURY
RESİMLİ ADAM

Çeviren
İlker Sönmez

i t h a k i

Bu kitap BABAM, ANNEM ve SKIP'e
sevgiyle adanmıştır.

i t h a k i

İçindekiler

Giriş.....	II
Bozkır.....	17
Kaleydoskop.....	34
Gün Geldi Devran Döndü.....	45
Otoyol.....	60
O Adam.....	65
Bitmeyen Yağmur.....	79
Roket Adam.....	95
Ateş Balonları.....	108
Dünyanın Son Gecesi.....	129
Sürgünler.....	134
Belirli Bir Gece veya Sabaha.....	150
Tilki ve Orman.....	161
Ziyaretçi.....	179

Betoniyer	194
Kuklalar A.Ş.....	217
Şehir	226
Başlama Saati.....	235
Roket	247
Sonsöz.....	258

i t h a k i

Giriş

Resimli Adam

Resimli Adam'la ilk kez eylül ayının başlarında, ılık bir öğleden sonra karşılaşmıştım. Wisconsin'ı yürüyerek gezdiğim iki haftalık turun son ayağında, asfalt bir yolda yürüyordum. Akşama doğru mola verip biraz domuz eti, kuru fasulye ve bir tane de donut yedim. Resimli Adam tepenin ardından çıkıp gökyüzüne karşı bir an durduğunda uzanmış, kitap okumaya hazırlanıyordum.

11

O zamanlar Resimli olduğunu bilmiyordum. Sadece uzun, bir zamanlar oldukça kaslı fakat artık nedense şişmanlamakta olduğunu biliyordum. Kollarının uzun, ellerinin kalın olduğunu, yüzününse devasa vücudunda bir çocuğun yüzü gibi durduğunu hatırlıyorum.

Sadece varlığını sezmiş gibiydi. Çünkü ilk laflarını etmeden önce bana doğrudan bakmamıştı.

“Nerede iş bulabileceğimi biliyor musun?”

“Ne yazık ki bilmiyorum,” dedim.

“Kırk yıldır kalıcı bir iş tutturamadım,” dedi Resimli Adam.

Hava sıcak olmasına rağmen yünlü gömleğinin düğmeleri boynuna kadar iliklenmişti. Gömleğinin kollarıysa katlanıp, kalın bileklerinin üzerinde düğmelenmişti. Yüzünden ter akmasına rağmen gömleğinin düğmelerini açmaya yeltenmiyordu.

“Eh, buranın geceyi geçirmek için bir eksiği yok,” dedi en sonunda. “Senin için sorun olur mu?”

“İstersen yiyebileceğin fazladan yemeğim var,” dedim.

Resimli Adam ağır ağır ve homurdanarak oturdu. “Kalmamı istediğine pişman olacaksın,” dedi. “Herkes böyle olur hep. Bu yüzden yürüyorum. Eylül ayının başında, İşçi Bayramı karnavallarının en yağlı dönemindeyiz. Küçük kasaba panayırlarında çuvalla para kazanmam gerekirken burada hiçbir beklentim olmadan oturuyorum.”

Resimli Adam kocaman ayakkabılarından birini çıkardı ve ayakkabıya dikkatle baktı. “Girdiğim bir işte on gün kadar çalıştım. Sonra bir şey olur ve kovulurum. Artık Amerika’daki hiçbir karnavalda iş bulabilmem mümkün değil.”

“Sorun nedir ki?” diye sordum.

Cevap olarak sıkıca kapadığı yakasını yavaş hareketlerle açtı. Gözlerini kapatıp ağır ağır gömleğinin tüm düğmelerini açmaya koyuldu. Parmaklarını göğsünde dolandırdı. “Tuhaf,” dedi gözleri hâlâ kapalıyken. “Hissedemiyorsun ama oradalar. Bir gün bakıp da onları görmemeyi ümit etmişimdir hep. En sıcak günlerde güneş altında yürürüm ki terim onları yıkayıp götürsün, güneş onları pişirip yakсын. Ama gün batımında onlar hâlâ yerlerinde olur.” Resimli Adam başını hafifçe bana doğru çevirip göğsünü açığa çıkardı. “Hâlâ oradalar mı?”

Uzun bir aradan sonra nefesimi bıraktım. “Evet,” dedim. “Hâlâ oradalar.”

Resimler.

“Yakamı kapalı tutmamın başka bir nedeniyse çocuklar,” dedi Resimli Adam. “Beni yollarda takip ederler. Herkes resimleri görmek ister ama aslında kimse onları görmek istemez.”

Gömleğini çıkarıp iki eliyle buruşturdu. Neredeyse boynuna kadar gelen mavi halkadan göbeğinin altına kadar resimlerle kaplıydı.

Aklımdan geçenleri tahmin ederek, “Dahası da var,” dedi. “Her yerim resimli. Bak.” Elini açtı. Avuç içinde yeni kesilmiş, pembe ve yumuşak taç yapraklarının arasında kristal berraklığında su damlacıkları bulunan bir gül vardı. Elimi uzatıp dokunmak istedim ama bu sadece bir resimdi.

Geri kalanına gelince nasıl oturup gözlerimi diktiğimi an-

latamam. Çünkü Resimli Adam, roketler, çeşmeler ve insanların oluşturduğu bir karmaşaydı. Bunlar o kadar detaylı ve rengârenkti ki Resimli Adam'ın bedeninde yaşayan bu kalabalıkların ufak ve sessiz mırıltıları duyuluyordu adeta. Teni gerildiğinde ufak ağızlar hareketleniyor, minik yeşil ve altın sarısı gözler kırışıyor, küçük pembe eller oynuyordu. Sarı çayır lar ve mavi nehirler ve dağlar ve yıldızlar ve güneşler ve gezegenler Resimli Adam'ın göğsündeki Samanyolu'na yayılmış duruyordu. İnsanlarsa, Resimli Adam'ın kollarında, omuzlarında, sırtında, yanlarında ve bileklerinde hattâ göbeğinde, aşağı yukarı yirmi farklı grup halinde toplanmıştı. Onları kıl ormanlarında, çil takımı yıldızlarının arasında ya da elmas gibi parlayan gözleriyle koltuk altı mağaralarından bakarken görebilirdiniz. Hepsi kendi işlerine bakıyor gibiydi, hepsi ayrı birer galeri portresiydi.

“Ne kadar da güzeller!” dedim.

Resimlerini nasıl tasvir edebilirim ki? Eğer El Greco ustalık döneminde bir elden daha büyük olmayan sonsuz detaylı minyatürleri, tüm o ateşli renkleri, uzattığı figürleri ve anatomisiyle çizmiş olsa bu adamın bedenini sanatı için kullanabilirdi. Renkler üç boyutta yanıyordu. Ateşli bir gerçekliğe bakan pencere lerdi. Evrendeki en güzel manzaralar burada, tek bir duvarda toplanmıştı; adam hazine dolu, ayaklı bir galeriydi. Nefesi viski kokan, üç renkle çalışan ucuz bir karnaval dövmecisinin işi değildi bu. Bir dehanın eseri ydi; canlı, net ve güzel.

“Ah, evet,” dedi Resimli Adam. “Resimlerimle o kadar gurur duyuyorum ki onları yakmak isterdim. Zımpara, asit ve bıçakla onlardan kurtulmayı denedim...”

Gün batıyordu. Ay çoktan doğuda belirmişti.

“Çünkü,” dedi Resimli Adam, “bu resimler geleceği gösterir.”

Bir şey söylemedim.

“Gündüzleri sorun yok,” diye devam etti. “Gündüz karnaval larında çalışabilirim. Ama geceleri... resimler hareket eder. Değişir.”

Muhtemelen gülümsemiştim. “Ne kadardır Resimlisin?”

“1900 yılında, yirmi yaşındaydım ve bir karnavalda çalışır-

ken bacağımı kırdım. Hareketsiz kalınca boş durmamak için dövme yaptırmaya karar verdim.”

“Peki, sana kim dövme yaptı? Dövme sanatçısına ne oldu?”

“Geleceğe geri döndü,” dedi Resimli Adam. “Sahiden. Wisconsin’ın ortasında, buradan pek de uzak olmayan, küçük bir evde yaşayan yaşlı bir kadındı. Bir an bin yaşında, sonra birden yirmi yaşında görünen, küçük, yaşlı bir cadı. Bana zamanda yolculuk yapabildiğini söylemişti. Bense gülmüştüm. Şimdiyse gerçeğin farkındayım.”

“Onunla nasıl tanıştın?”

Anlattı bana. Kadının tabelasını yolda görmüştü: DERİ RESİMLERİ! Dövme yerine resim! Sanatsal! Böylece bütün gece oturmuş ve kadının büyüdü iğneleri onu bazen eşek arısı, bazen de bal arısı gibi nazikçe sokmuştu. Sabah olduğundaysa, yirmi renkli matbaa makinesine düşüp, parlak ve resmedilmeye değer bir şekilde makineden çıkmış gibi duruyordu.

“Elli yıldır her yaz avlanıyorum,” dedi Resimli Adam, ellerini havaya kaldırmıştı. “O cadıyı bulduğumda onu öldüreceğim.”

Güneş batmıştı. Artık ilk yıldızlar ışıldıyor ve Ay buğday tarlalarını aydınlatıyordu. Resimli Adam’ın resimleriyse alacakaranlıkta kömür gibi parlıyor; Rouault renkleriyle, Picasso renkleriyle ve uzun, gerilmiş El Greco vücutlarıyla ortalığa saçılmış yakut ve zümrütler gibi duruyorlardı.

“Resimler hareket ettiğinde beni de işten atarlar. Resimlerinde şiddet içeren şeyler olmasını sevmezler. Her resim ufak birer hikâyedir. Onları seyredersen birkaç dakika içinde sana bir öykü anlatırlar. Üç saatte vücudumda oynayan on sekiz, yirmi kadar hikâyeyi görebilir, sesleri duyabilir, düşüncüleri düşünebilirsin. Hepsi burada, sadece bakmanı bekliyorlar. Ama en önemlisi vücudumdaki özel bir nokta.” Resimli Adam sırtını gösterdi. “Gördün mü? Sağ omzumda özel bir figür yok, sadece karalama var.”

“Evet.”

“Birinin yanında yeterince uzun süre durursam orası bulaşır ve dolmaya başlar. Yanımda bir kadın varsa, bir saat

içinde resmi sırtımda belirir. Nasıl yaşayacak, nasıl ölecek, altmış yaşında nasıl görünecek... Yanımdaki erkekse, onun da resmi bir saat sonra sırtımda belirir. Ya uçurumdan düşerken ya da trenin altında can verirken görünür. Böylece yine kovulurum.”

Resimli Adam konuşurken elleri bir sanatseverin hareketleriyle sürekli resimlerinin üzerinde, sanki çerçevelerini düzeltiyor, tozlarını alıyormuş gibi dolaşıyordu. Uzanmıştı, ay ışığı uzun ve şişman vücuduna düşüyordu. Sıcak bir geceydi. Rüzgâr yoktu, hava boğucuydu. İkimiz de gömleklerimizi çıkarmıştık.

“Yaşlı kadını hiç bulamadın, öyle mi?”

“Öyle.”

“Bu yüzden gelecekten geldiğini mi düşünüyorsun?”

“Başka türlü bu hikâyeleri üzerime nasıl çizirdi ki?”

Resimli Adam gözlerini yorgunlukla kapattı. Sesi giderek güçsüzleşiyordu. “Bazı geceler resimleri hissedebiliyorum. Karınca gibi derimde dolaşıyorlar. Ne yapmaları gerekiyorsa onu yaptıklarını anlıyorum. Artık onlara hiç bakmıyorum. Sadece dinlenmeye çalışıyorum. Pek uyumam. Sen de onlara bakma, uyarıyorum seni. Uyuduğunda görmezden gel.”

Onun biraz ötesine uzandım. Şiddete meyilli birine benzemiyordu, resimler de çok güzeldi. Başka türlü olsa bu deli saçmalarından uzaklaşmak isteyebilirdim. Ama resimler... Gözlerimi doldurmalarına razı oldum. Kimin vücudunda böyle şeyler olsa biraz delirirdi.

Sakin bir geceydi. Ay ışığında Resimli Adam’ın nefes alıp verişini duyabiliyordum. Cırcır böcekleri uzak koyaklarda usul usul ötüyordu. Resimlere bakabilmek için yan yattım. Belki yarım saat geçmişti. Resimli Adam’ın uyuyup uyumadığını kestiremiyordum, sonra birden fısıldadığını duydum.

“Hareket ediyorlar, değil mi?”

Bir dakika bekledim.

Sonra, “Evet,” dedim.

Resimler sırayla, bir veya iki dakikalığına hareket ediyordu. Her küçük dram, ufak, çınlayan düşünceler ve uzaklardan gelen deniz sesleriyle ay ışığında sahneleniyordu. Hepsinin oynanıp bitmesi bir saat mi, yoksa üç saat mi sürdü, söylemesi zor. Tek

bildiğim yıldızlar gökyüzünde kayarken büyülenmişcesine, hareket etmeden durduğum.

On sekiz resim, on sekiz öykü. Hepsini teker teker saydım.

Gözlerim ilk önce bir sahneye, içinde iki kişi olan büyük bir eve odaklandı. Parlak gökyüzünde uçan bir grup akbaba gördüm, sarı aslanlar gördüm ve sesler duydum.

İlk resim titreşti ve canlandı...

Bozkır

“George, çocuk odasına bir baksan ya.”

“Nesi varmış çocuk odasının?”

“Bilmiyorum.”

“O halde...”

“Çocuk odasına bakmanı veya bakması için bir psikolog çağırmanı istiyorum sadece.”

“Psikoloğun çocuk odasıyla ne işi olur?”

“Ne işi olacağını sen de iyi biliyorsun.” Eşi mutfağın ortasında durdu ve mırıldanarak dört kişilik akşam yemeğini hazırlayan ocağı izledi.

“Çocuk odası eskisinden farklı işte.”

“Peki, gidip bakalım.”

Kurulumu onlara otuz bin dolara mal olan ses yalıtımlı Mutlu-Yaşam Evi'nin koridorunda yürüdüler. Burası çocukları giydiriyor, besliyor, uyutuyor, onlarla oyun oynuyor, onlara şarkı söylüyor ve iyi davranıyordu. George ve Lydia'nın gelişi bir yerlerdeki bir anahtar hareketine geçirmiş, çocuk odasının ışığı onlar üç metre yaklaşınca yanmıştı. Koridorda arkalarında bıraktıkları ışıklar da aynı yumuşak otomatiklikle açılıp kapanıyordu.

“Peki,” dedi George Hadley.

Çocuk odasının sazdan zemininin üzerinde durdular. Çocuk odası on iki metreye on iki metre, yüksekliği ise on

metreydi. Evin geri kalanına harcadıkları paranın yarısı kadarını burası için harcamışlardı. “Çocuklarımız hiçbir şeyden mahrum kalmamasın,” demişti George.

Çocuk odası sessizdi. Öğle sığağındaki bir kayran kadar boştu. Duvarlar boş ve iki boyutluydu. Şimdiyse, George ve Lydia Hadley odanın tam ortasında dururken, duvarlar hırıldayıp berrak uzaklıklara çekilir gibi olmuştu ve her yöne yayılan, üç boyutlu bir Afrika bozkırı son çakıl taşı ve ot parçasına kadar her ayrıntıyla, tüm renkleriyle belirmişti. Tepelerindeki tavan, sıcak, sarı bir güneşin parladığı engin bir gökyüzüne dönüşmüştü.

George Hadley altında ter oluşmaya başladığını hissetti.

“Güneşte durmayalım,” dedi George. “Biraz fazla gerçekçi olmuş. Ama bir terslik de görmüyorum.”

“Biraz bekle, göreceksin,” dedi Lydia.

Gizli koku yayıcılar kavrulmuş bozkırın ortasında duran iki kişinin üzerine bir koku rüzgârı göndermeye başlamıştı. Güneşte yanmış otların sıcak saman kokusu, gizli su birikintisinin serin, yeşil kokusu, hayvanların ağır, paslı kokusu, sıcak havada kırmızı toz biber gibi duran tozun kokusu. Şimdi de sesler başlamıştı; uzaklardaki antilopların ayaklarının çimlere vuruşu, akbabaların kâğıdımsı hışırtıları. Gökyüzünden bir gölge geçmişti. Gölge, George Hadley'nin yukarıya bakan terli yüzüne düştü.

“İğrenç yaratıklar,” dediğini duydu eşinin.

“Akbabalar.”

“Bak, şu tarafta, uzakta, aslanlar var. Su birikintisine gidiyorlar. Biraz önce beslenmişler,” dedi Lydia. “Ne yediklerini bilmiyorum.”

“Hayvanlardan birini yemişlerdir.” George Hadley kıstığı gözlerini yakıcı güneşten korumak için elini başına götürdü. “Bir zebra veya belki bir zürafa yavrusu.”

“Emin misin?” Lydia'nın sesi acayip bir şekilde gergindi.

“Hayır, emin olmak için biraz geç kaldık,” dedi George, gülümseyerek. “Orada kemikler dışında bir şey göremiyorum, akbabalar da artıklar için iniyor.”

“O ığlığı duydun mu peki?” diye sordu Lydia.

“Hayır.”

“Bir dakika kadar önceydi.”

“Affedersin, duymadım.”

Aslanlar geliyordu. George Hadley bir kez daha bu odayı tasarlayan mekanik dâhisine hayran kalmıştı. Çok düşük bir fiyata satılan bir verimlilik mucizesi. Her evde bir tane olmalı. Eh, ara sıra analitik hassasiyetiyle sizi korkutabilir, ürkütebilir, canınızı yakabilirdi ama çoğu zaman herkesi ne kadar da eğlendirirdi. Sadece çocuklarınız için değildi, siz de canınız yabancı diyarlarda ufak bir gezinti yapmak, değişik bir manzara görmek istediğinizde kullanabilirdiniz. İşte, tüm bunlar karşılarındaydı.

Aslanlar gelmişti, beş metre ilerideydiler, öylesine heyecan ve korku veren şekilde gerçekmiş gibi duruyorlardı ki sert kürklerini elinizde hissedebiliyordunuz, ağzınıza ısınmış derilerinin ağır kokusu doluyordu ve taşıdıkları sarı renk, özenle dokunmuş bir Fransız duvar halısının taşıdığı sarı gibi, gözlerinize yerleşiyordu; aslanların ve güneşte sararmış otların sarısı, sessiz öğle vaktinde nefes veren aslan akciğerlerinin sesi ve soluyan, salyalar akıtan ağızlarından gelen et kokusu.

Aslanlar, George ve Lydia Hadley'ye korkunç kehribar gözleriyle bakarak duruyordu.

“Dikkat et!” diye çığlık attı Lydia.

Aslanlar onlara doğru koşarak geliyordu.

Lydia fırlayıp koştı. George da içgüdüsel olarak onu takip etti. Dışarıda, koridorda, kapıyı arkalarından kapatmışken George gülüyor, Lydia ise ağlıyordu ve ikisi de diğerinin tepkisini korkuyla karşılamıştı.

“George!”

“Lydia! Ah benim zavallı, tatlı Lydia'm!”

“Bizi neredeyse yakalayacaklardı!”

“Duvarlar, Lydia, unutma, onlar duvardan ibaret. Tamam, kabul ediyorum, gerçek gibi duruyorlar –salonunuzdaki Afrika– ama hepsi boyutsal süperreaksiyonlardan, süperduyar-